

Horjeka abo deleka?

**Pytajće, štož je horjeka, hdžež
Chrystus je, kiž sedži na prawicy
Božej. Hladajće za tym, štož je
horjeka, nic na to, štož na zemi je.**

Kol 3,1–2

To je naša nazyma: Lisćo pada na zemju. Trawa hižo njerosće, ale so pomału k zemi chila. Zwěrjata twarja sej swoje zymske borto. Łuka je płowa a hajk je nahi, kaž je to naš basnik Handrij Zejler w znatym nazymskim spěwje prajił. Hinak bě nalěto, hdyž mózjachmy nimale přihladować, kak trawa rosće, kak so kwětki a kerki pozběhujaja k njebju a štomy swojemu lisću slóncu napřeco rosć dachu. Nalěto dže stwórba puć horje, nazyma so wona zaso k zemi chila.

Štož widźimy kóždy lěto w stwórbje, móžemy tež w našim žiwjenju spóznać. W młodych lětach njeje žana chójna přewysoka, žana hora přenahta a žane wužadanje přewulke. Nic jenož čelnje dže puć w młodosći horje, tež duchownje. W pozdžišich lětach je čłowjek kedźbliwiši a hižo přewulke wužadanja njetrjeba. Hory, na kotrež stupa, su niše. Skónčnje přińdže čas, hdyž čłowjek lědma hišće swoje bydlenje abo samo swoje tožo wopuści.

Skónči so čłowjeske žiwjenje deleka w zemi? W pohrjebnej liturgiji našeje cyrkwy rěka: „Zemja k zemi, popjeł k popjelej, proch k procej.“ Haj, my ludžo smy zemja, popjeł a proch a skónčimy po swojej čelnej substancy deleka w zemi. Kołoběh stwórbje je dokončeny – deleka.

Čłowjestwo so z tutej myslu njeje spokojilo. Přezrudna wona je, přejara tragiska. W Indiskej so troštujaja z myslu wo pućowacej duši, kotraž sej jedne čěto po druhim

pyta. Grjekojko zaso sej myslachu, zo je duša njesmjertna a zo so wona po smjerći něhdže pozběhuje. Pola Židow zrodži so mysl wo znawastworjenju: Přez mócnu Boží skutk so morwi zaso k nowemu žiwjenju zbudža.

Křesćanstwo je tutu wučbu přewzało, dokelž bě so křižowany Chrystus swojim wučomnikam na tajke wašnje zjewił. Woni běchu kruće přeswědčeni: Jezus Chrystus je žiwý, wón je pola Boha. Bóh je jemu za-

wopisowało: dokonjana lubosć. To je tež perspektiwa za nas. Žiwjenje njeskónči so deleka w zemi, ale horjeka pola Chrystusa, kiž sedži na prawicy Božej, w jeho dokonjanej lubosći.

Japoštoł Pawoł napomina křesćanow, zo bychy horje hladali na Chrystusa, kiž sedži na prawicy Božej. To mamy symbolisce zrozumić. Sebjewědomy čłowjek chodži z pozběhnjenej hłowu přez žiwjenje, bjeznadžijny pak ze stulenej hłowu. Dokelž mamy wěčnu perspektiwu, kotraž njeskónči deleka, směmy z pozběhnjenej hłowu na swój kónc zhladować.

Tutej křesćanskej wučbje je so wumjetowalo, zo wotwjedže ludži wot skutkowanja za swět a za jeho polěpšenje. Štož jenož wo wěčnosti soni a wo njej rěči, njestara so wo socialne a politiske prašenja. Štož do njebjes hlada, přewidži problemy na zemi. Karl Marx a druzy socialisća su to cyrkwi wumjetowali. Zawěsće su tež fazy byli, hdyž njeje cyrkej prawe słowa a skutki za poniženych a potłócowanych namakała, hdyž je jeniče horje na Božu wěčnost pokazała. Tola japoštolej Pawolej dže wo to, zo bychmy nětko hižo Božu wěčnost we wutrobje měli, zo njebychmy so bojeli před smjerću a tak prawu swobodu dostali, skutkować w duchu dokonjaneje lubosće, dohož nam Bóh Knjez mocy a móžnosće tu

na zemi dawa.

Čas swogeho zemskeho přebywanja směmy přeco zaso swoju hłowu pozběhněć a z Handrijom Zejlerjom spěwać:

„Ha widžu-li k zemi so nižić,
Spać kwětku tu poslednju hić,
Chce myslička k hwězdam so bližić,
Tam pokoja žórleško pić.“

Jan Malink

Měrcin Nowak-Njehórnski, *Ha widžu-li ptačata čahnyć, pjerokrjesba*

Repro: Alexander Polk, Serbski muzej

so nowe žiwjenje dać, kotrež je njezachodne a wěčne. Wón je přeni z tych, kiž so zaso zbudža a stanu k wěčnemu žiwjenju. Po chorosći a smjerći dóstanu wěriwi dospołnje nowe žiwjenje w hinašej dimensiji.

W bibliji namakamy wšelake wobrazy a sceny, kiž tutu nowu woprawdžitosć wopisuja. Njech tu dosahatej dvě słowje, zo by so žiwjenje před Bohom we wěčnosti

Wšelake cyrkwyje – samsny Bóh

Lube džeci, chodźiće ze staršimaj přeco do samsneje cyrkwyje kemši? Abo wopytaće wšelake cyrkwyje? Jako smy so njedawno

po našim měsće Budyšinje wuchodźowali, smy wjele cyrkwjow wuhladałi. Někotre, wosebje w starym dželu města, hižo zdawna znajemy: wulku čerwjenu cyrkej blisko pěstowarnje; cyrkej, hdžež serbske kemše swjećimy; cyle wulku wosrjedź stareho města a k temu hišće tajku modernu z wulkimi woknami při jězorce.

Maminka je nas skedźbniła tež na mjeńše, bóle schowane cyrkwyje. Jedna skerje wupada kaž normalny bydlenki dom, druga zaso zdaše so mi samo skerje fabrika być. We wšěch tutech cyrkwjach so ludžo kemši, na modlerski kružk abo na džěcace kemše zetkawaja. Wo někotrych je maminka prajiła, zo su katolske. A tež w šuli mamy w nabožinje dvě skupinje, jednej rěkaja katolska, našeje ewangelska.

Ale što ma to rěkać? Wěm hižo, zo móža kemše chětro rozdźelne być. W někotrych cyrkwjach swjeća so po samsnym wašnju, w druhich zaso so kemšerjo hinak pohibuja abo hudźba je hinaša. Smy samo druhdy w Božich službach, w kotrychž su

spěwy skoro kaž te, kiž móžeš druhdy w radiju poskać.

Ale čehodla í jedni tak činja, druzy pak zaso hinak? Nank je spytał mi to z přirunowanjom rozkłasć:

Hdyž smój ze sotřičku pola wowki a džěda na wsy na wopyće a so zaso domoj wróćimój, potom wězo wo tym powědamoj, što smój dožiwiłoj. Zašly raz sym wo tym powědała, zo smy z prawowku a wowku w hribach byli. Naša prawowka mjenujcy wšitke hriby znaje, kiž tak pola nas rostu, abo znajmjeńša jara wjele.

Moja sotřička zaso je mamince wo tym powědała, zo smój sej na wowcynej zahrodze ze wšelakimi horncami a krjepjawkami hrajkatoj a so při tym chětro napancałoj. Hačrunjež smój wšitko hromadže činiloj, smój tola wo rozdźelných wěcach powědałoj.

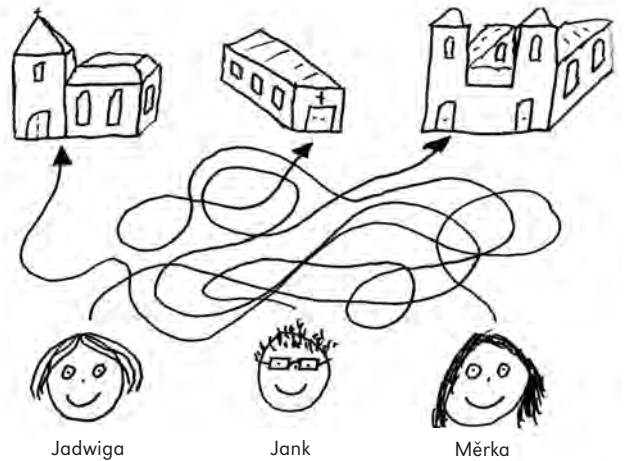
Nank měni, zo je to z tymi wšelakimi cyrkwjemi podobnje. Hačrunjež wšitcy do samsneho Boha wěrimy, do jeho syna Jezusa a do Swjateho ducha, mamy rozdźelne wěcy, kiž su nam při

tym wažne. Í jedni rady woměrje kemše swjeća a so čicho modla. Druzy zaso rady spěwaja, někotři z přewodom pišćelow, druzy k hudźbje elektriskeje gitary.

Maminka praji, zo je na kóncu wšojedne, kak ludžo swoje kemše swjeća. Wažne wšak je, zo swjećimy je za Boha.

Myslu sej, zo je to rjana myšlička. Wšojedne kak so cyrkej mjenuje abo na kotre wašnje Božu službu swjećimy, pola nas wšěch wostanje tón samsny Bóh knjez.

Waša Mina

Spóznaješ, što chce do kotreje cyrkwyje? Tekst a rys.: Měrćin Balcař

Pokiwy

Wosadne popoždnje

Přeprosmy wutrobnje na serbske wosadne popoždnje sobotu, 12. nowembra, w 14.30 hodź. na wosadnu žurlu do Bukec. Po nutrnosci ze Serbskim superintendentom wobsteji při šalce kofeja a ksku tykanca móžnosć k bjesadze a spěwanju ludowych spěwow. **Bukečanska Bjesada**

Měrowa dekada w Budyšinje

Wot 11. do 16. nowembra wotměje so w Budyšinje zaso Měrowa dekada. Lětsa steji wona pod heslom „Zwjazanosć“. Wutrobnje přeprošujemy na ekumenisku měrowu modlitwu ze serbskim podžělom pónđzela, 14. nowembra, we 18 hodź. do Marje Marćineje cyrkwyje.

Wulkowosada Budyšin

„Stwórba“ w Rakecach

Wot 6. oktobra hač do 25. nowembra je w Rakečanskej cyrkwi nowa zwukowa instalacija Pawołskeho chóra „Stwórba“ dožiwić. Po cyrkwi je 24 wótrěrčakow nastajenych. Wopytowar dožiwi na hudźbu wothłosowane swětlowe efekty, štož lubi

wosebite dožiwenje bibliskeje stawizny wo stworjenju swěta. Hudźba zwjazuje filmowe melodije z klasiku a popowu hudźbu ze zwukowymi kolažemi. Wuslědk je 22 mjeńšin trajace spirituelne zwukowe dožiwenje. Za čas instalacije móže so připošluhar po cyrkwi pohibować a tak začišće ze wšelakich perspektiwow přijimać. Kóžde 25 mjeńšin instalacija znowa započnje. Dožiwić móža ju wopytowarjo wšědnje wot 9 do 20 hodź., zastup je darmotny. **Rakečanska wosada**

Serbska pratyja 2023

Rownož ma Wjerbno juž tłustu wejsnu chroniku, zgóniju wjerbańske a wšykne druge cytarje w nowej Pratyji wjele njeznatego wó tej titelnej jsy – lěc wó žydojskich kšamarjach, wó bibliotece juž wót lěta

1887, wó wójnje gmejny z kněžkami abo tradiciji serbskego spiwanja. Se wě njefeluju wjerbańskich wudrogowarjach a nabožnych wósebnosćach, wó misio-narju Wařmje a literatu Kosyku –

to wšo dowěrowane z receptoma z wjerbańskeje kuchnje. Za dobrym natogom wogljědujo Pratyja se wě teke do drugich jsow, spomina na jubileje serbskich proco-warjow a tšojenjow, bitujo cytańsku carobu zísam, kšescijanam a nimskorěčnym zajmcam. **LND**

Gronka na lěto 2023

Gronka ochranojskeje bratšojnskeje wósady pšewóžu-ju serbske kšesci-jany pšez cefe lěto. Nejnowše wudaše něnt w Ludowem nakładnistwje Domowina pšedlažy. Ekumeniska žěłowa kupka za cyta-nje biblije jo wu-

brała gronko lěta 2023 z přědných kni-głow Mojzasa. „Ty, Bog, wižiš mě“, jo było wumóžujuce nazgónjenje služabneje žowki na wuběgach někotare lěttysace pšed nami. Luže tencas ako žinsa dožywiju take wokognuša dłymokeje wěstosći, až su celo wósobinski mēnjone a Bog jich situaciju wiži. To gronko jo dobry pšewóžowar pšez nowy lětnik ochranojskich gronkow z Bó-žym słowom na kuždy žeň. **LND**

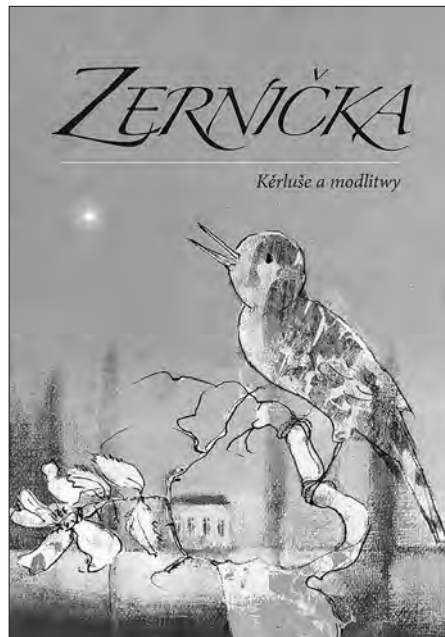
Spěwajće z wjesolej wutrobu!

Premjera noweho młodžinskeho spěwnika „Zernička“ druheho adwenta w Budyšinje

Skónčnje je tak daloko: Nowy serbski młodžinski spěwnik „Zernička“ změje premjeru! Po serbskich kemšach 4. decembra w 14.30 hodž. w Michałskej cyrkwi přizamkne so adwentnička na wosadnej žurli. Tam předstaji so zběrka zjawnosći. Wona wopřija přez sto načasnych kěrlušow kaž tež modlitwow za džěci a młodžinu. Z ilustracijemi wobohačila je „Zernička“ Jutta Mirtschin. Podate gitarowe akordy kaž tež přimkowa tabulka zmóžnja lochki instrumentalny přewod kěrlušow.

Prěnje ideje za projekt zběrachu so hižo w oktobru 2018 na serbskim ewangelskim kóncu tydženja w Hainewalde. Wutworila je so na to projektowa skupina z Christianu Piniekowej, Janinu Krygarjowej, Gunnarom Krawcom a Jadwigu Malinkowej. Pozdžišo přidružichu so skupinje Marka Maćijowa, Diana Paścyna kaž tež Serbski superintendent Krystof Rummel a Měrćin Wirth.

Nadawk projektoweje skupiny bě, načasne młodžinske a džěćace kěrlušy ze-

Nowy serbski ewangelic spěwnik za džěci a młodžinu

zběrac, zestajic a zdžěla přetožic dać. Kěrlušy přirjadowachu so wšelakim wobłukam kaž na přikład wotběhej dnja abo cyrkwinškeho lěta. Zdobom zestaji so mała zběrka modlitwow za džěci a młodžinu. Wobužne wšak bě naposledk wjacore měsacy trajace wobstaranje prawow za melodije kaž tež za teksty modernych kěrlušow. W oktobru móžeše so „Zernička“ skónčnje do čišćernje dać. Wudaće spěchowachu Serbske ewangeliske towarstwo, Serbski wosadny zwjazk, Založba za serbski lud a priwatni darceljo kaž tež Ewangeliska cyrkej Berlin-Braniborska-šleska Hornja Łužica (EKBO).

Nowy spěwnik nawjaza na spěwny zešiwk z lěta 1998. Wón wobohači serbske ewangeliske žiwjenje, wšako hodža so kěrlušy w swójbach, na kemšach a serbskich kónc tydženjach, w chórach a kurendach spěwać. Tuž přinđźće wšitcy druheho adwenta na Budysku Michałsku a spěwajće z nami z wjesofej wutrobu!

Jadwiga Malinkowa

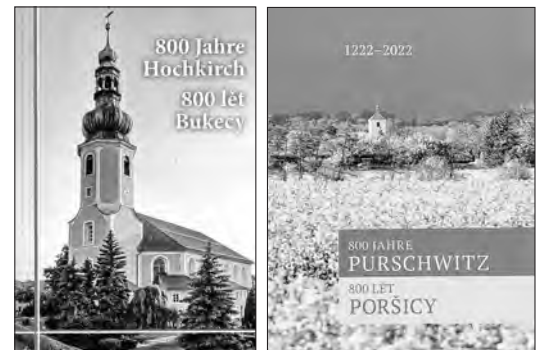
Wo Bukecach a Poršicach składnostnje 800lětnjeju jubilejow

W lěće 1222 bě Mišnjanski biskop Bruno II. Budyskemu tachantstwu dohladowanje wjacorych cyrkwjow přenjesł a to we wopismje wobkručil. Tam mjenowane wsy swjećachu lěta swój 800lětny jubilej přěnjeho naspomnjenja. Do nich slušeja dwurěčne wosady Bukeycy, Hrodžišćo, Hućina, Klukš a Poršicy. W lěćnym času spominaše kóždy wjes z wosebitymi zarjadowanjami na tutón rjany jubilej. Entuziasća postarachu so nimo teho wo wudaće domiznowědnje spisow wo Bukecach a Poršicach. W nimaj zhoni čitar tójšto zajimaweho wo stawiznach wsow.

Brošura „800 Jahre Hochkirch / 800 lět Bukeycy“ je w nadawku Bukečanskeje gmejny w nakładnistwje Via Regia Verlag wušła. Wjacori awtorjo su do njeje přinošowali a wo wjesnych stawiznach, wo cyrkwi, knježich dworach, markantnych twarjenjach, wosobinach a wupućowarjach pisali. Dwaj nastawkaj stej serbsce a němsce wotčiscanej: Trudla Malinkowa pisa wo serbskich stawiznach Bukečanskeje gmejny a Arnd Zoba wo Wšotowarstwowym zléće w lěće 1926. W jubilejnym spisu so wjesne stawizny šěroko a ze spuščomnymi faktami předstaja. Njezabudže so tež na wsy, kotrež do Bukečanskeje gmejny slušeja. Wulki podžěl na radženej brošurce ma Trudla Malinkowa ze šěsć nastawkami. Domaš Žur je z pjeć epizodiskimi přinoškami zastupjeny. Tola tež tamni awtorjo, mjez nimi Lars-Arne Dannenberg, wosad-

ny farar Thomas Haenchen, Kai Wenzel, Matthias Donath a Arnd Matthes, swoje temy wěcywustojnje předstaja a hdžez je trjeba, so na serbsku zašosć Bukečanskeho kraja počahuju. Tak je brošura sama zaso wuběrne žórlo za zajimawych. Škoda, zo njeje žadyn přinošk eksplisitnje džensnišej situaciji wěnowany.

Trochu hinak je kniha „800 Jahre Purschwitz / 800 lět Poršicy“ zapožožena. Wona wobsahuje wjele krótsich přinoškow k najwšelakorišim temam. Stawizny wsy, ale tež Nowych Poršic, Lětonja a Krakec, kiž přislušachu dolhi čas Poršiskej gmejnje, hraja w přěnim džělu knihi wažnu ról. Serbske wosadne stawizny, šula, twar awtodrohi a lěćanišća, ornitologiske wobkedźbowanja, leće nowych zwonow, twar wodow, serbske Bože služby – to su jenož někotre přikłady za zajimawe temy ze staršich časow. W druhim džělu knihi dže wo wosobiny a ludži w Poršicach a wokolinje. Čitar dóstanje dohlad do žiwjenja a skutkowanja poslednjeho serbskeho fararja Kurta Handrika, wučerjow a kantorow Arnošta Hančki a Richarda Iselta, misionarki Friedy Wjelic, ludowego basnika Maksa Čabrana a mnoho dalšich wjesnjowanow. Dopomnjenki a anekdoty su za šěroke čitarstwo myslene. Kniha wo Poršicach pak nima žane přinoški w serbskej rěči. Po-

Jubilejnej spisaj wo Bukecach a Poršicach

kazki na serbsku zańdženosć, kotraž nimala hač do přitomnosće saha, so na wjele městnach w knize jewja, nic jenož w nastawkach Trudle a Jana Malinjec. Inicijatoraj, zamołwitaraj za wudaće a hłownaj awtoraj běštaj Reinhard Voigt a Matthias Witschas. Wonaj staj mnoho ludži do pisanja pozbudžowatoj. Mjez nimi je napadnje wjele žonow. Wuhotowanje a cyłkowne zhotowjenje stej jara poradženej (Spree-design Budyšin). Bohužel je kniha mjeztym wupředata.

Štóž pak so wosebje za změnu narodneje situacije w Poršiskej a Bukečanskej wosadze zajimuje, tomu doporuču nastawkaj Trudle Malinkoweje w lětušim Rozhledže č. 6 a 7/8. Awtorka wopisuje bolostny asimilaciski proces strózbje a z mnogimi faktami, kotrež drje na wulki džěl serbskeje Łužicy přitřechja. **Marka Maćijowa**

Domowina počescila

Lětuše wuznamjenjske zarjadowanje Domowiny wotmě so 7. oktobra w Budyškim Serbskim domje. Mjez štyrjomi z Mytom Domowiny počescenymi wosobinami bě Günter Wjenk z Drěwcow, doholětny sobustaw předsydstwa Serbskeho ewangelskeho towarstwa kaž tež cyrkwinskeho předstejicerstwa a Spěchowanskeho towarstwa Doma Zejlerja a Smolerja we Łazu. Džewjećom so Čestne znamješko Domowiny spožči, mjez nimi dr. Günterj Holderej z Rakec, tehorunja člon předsydstwa SET, nawoda Rakečanskeje Bjesady kaž tež sobustaw župneho předsydstwa Domowiny. **PB**

Sakski biskop w NSLDž

Kóždy lěto wopyta sakski krajny biskop Tobias Bilz jedne předewzaće w Sakskej, zo by tam z wjednistwom zawoda a z přistajenymi wo jich problemach a móžnosćach rěčať. Wopyty organizuje sakske ewangelske džěło za muži (Männerarbeit). Lětsa bě wone za srjedu, 12. oktobra, zetkanje z intendantom a ze sobudželačerjemi Němsko-Serbskeho ludowego džiwadła w Budyšinje přihotowało. Wjacori cyrkwinsky sobudželačerjo přewodžachu biskopa Bilza při wopyće, mjez druhim Budyski superintendent Tilmann Popp a Serbski superintendent Krystof Rummel.

Spočatnje předstaji intendant Lutz Hillmann džěło a wotběhi w Budyskim džiwadle. Při tym rozprawješe tež wo počeznych džělowych wuměnjenjach za čas koronapandemije a wo starosćach finacielnych srědkow dla, kotraž so při stupacych wudawkach dale powjetšuja. Po tutym zawodze smědžeše skupina wopytowarjow probu džiwadźelnikow za přichodnu premjeru sobu dožiwić, na což přizamkny so čita wuměna wo wobsahu a zwoprawdženju hry z wumělcami. Wjele chwile bje-rješe sej na kóncu techniski nawoda džiwadła Christian Herrmann, zo by biskopa a druhich wopytowarjow direktnje za kulisu jewišća wjedł a jich wot pincy hač k jewišćowej wěži z wobšěrnym kompleksom rumnosćow po cyłym twarjenju zeznamjoniť. **Krystof Rummel**

Biskop Bilz (naprawo) a sup. Rummel

Džěłarnička Bjesadow w Hodźiju

Na lětušu džěłarničku serbskich Bjesadow, kotraž wotmě so 8. oktobra na kantoraće w Hodźiju, witaše Gerat Krawc 21 wosadnych do Hodźija. Wosebity hósć bě Američan Evan Bleakly, student slawistiki z New Mexico w USA. Wón zajimuje so za Serbow a bě tehodla do Hodźija přijěł. Serbski superintendent Krystof Rummel zahaji džěłarničku z nutrusću.

W přemim džělu programa předstaji Olaf Langner z Rakec přeložowanski program SOTRA, kotryž bě so w Rěčnym centrumje WITAJ w Budyšinje wuwijať. Program skići móžnosć přeložowanja tekstow mjez hornjo- a delnjoserbsčinu a němčinu. Z tym je wosebje za serbsce wuknjacych zajimawy. Wšelacy přitomni program hižo wužiwaja a rozprawjachu wo swojich nazhonjenjach. Běchu sej prezjedni, zo je program dobra pomoc při nawuknjenju a naložowanju serbskeje rěče.

Prezentaciji přizamkny so swačina, kotruž běchu Hodźijske žony rjenje přihotowali.

Lubina Malinkowa bě mały kwis na temy hudźba, Serbja, Hodźij a přiroda sobu přiwjezła. Z pomocu swojeju džowkow Marty a Heleny wona jón z přitonymi hraješe. To bě wšěm wulke wjesele. Wjesołe bě tež zhromadne spěwanje ludowych spěwow, kotraž přewodžeše Měrcin Krawc na gitarje.

Na zakončenje scěhowaše dwurěčne džiwadłowe předstajenje „Čmjeta Hana“ Němsko-Serbskeho ludowego džiwadła z Budyšina. Na tute předstajenje přichwatachu dalši Hodźijscy wosadni. Ze zajimom slědowaše 15 džěci dyrdomdejskemu pućowanju zmija Domabora na kupu Galapagos a pingwina Kurta na sewjerny čop.

Džěłarnička serbskich Bjesadow w Hodźiju bě zaso rjane dožiwjenje. Spěšnje so čas miny. Wutrobnje so džakujemy Hodźijskim wosadnym, wosebje swójbomaj Krawcec a Pittermannec, kiž běchu wšitko rjenje přihotowali. **Měrcin Wirth**

Serbski kwis z Lubinu Malinkowej a džowku Helenu na Hodźijskim zeńdženju Bjesadow

Foće: Měrcin Wirth, EVLKS

Knih wo J. A. Měrcinku předstajena

Na swjedźenskej žurli Hrodzišćanskeho hroda wotmě so 28. septembra knižna premjera. Slědzerjej Mechthild a Wolfgang Opel přestajistaj něhdže 40 zajimcam swoju biografiju misionara Jana Awgusta Měrcinka „Weil ich ein Inuk bin“, kotraž bě njedawno w Berlinskim nakładnistwje Lukas Verlag wušla. Wjac hač džesać lět běštaj so ze žiwjenjom a skutkowanjom serbskeho misionara zaběrať a so na jeho slědach do wšelakich kónčin swěta podať. Wudaće 470 stron woprijaceje knihi bě mjez druhim Založba za serbski lud spěchowała.

Jan Awgust Měrcin bě so 1817 do chudych wobstejnosćow w Hrodzišću narodźił. W nadawku Ochronowskeje bratrowskeje wosady skutkowaše na Labradorje a w Južnej Africe. Mjezynarodnje znaty bu jako wobdźělnik jendzelskeje ekspedicije do sewjerneho lodowego morja. Při swojim skutkowanju je so stajnje jako Serb wuzna-

wał. Poslednje žiwjenske lěta bydleše w Małym Wjelkowje, hdžež 1875 zemrě. Jeho row na tamnišim bratrowskim pohřebnišću je Serbske ewangelske towarstwo w lěće 2005 wobnowić daťo.

Awtoraj wobohaćistaj swoje wuwjeźdenja z mnoho historiskimi a načasnymi wobrazami, kiž znazornichu žiwjenski puć Měrcinka. Po premjerje w Hrodzišću přestajistaj swoju knihu hišće w sotrowni w Małym Wjelkowje a na lětnj zhromadźiznje Unitas Fratrum w Ochronowje.

Trudla Malinkowa

Počescenje Zejlerja we Łazu

Na 150. posmjertninach Handrija Zejlerja 15. oktobra witaše wosadny farar Christian Huth na komornohudźbnym koncertu do Łazowskeje cyrkwy. Solisća, chór a hudźbnicy Serbskeho ludowego ansambla předstajichu twórbu Korle Awgusta Kocora, Jana Pawoła Nagela a Jana Cyža. Na spočatku poda prof. Dietrich Šolta dohlad do Zejlerjoweho žiwjenja a skutkowanja. Po programje počescištaj předsyda Domowiny Dawid Statnik a předsyda Maćicy Serbskeje Anja Pohončowa z kwětkami Zejlerja při jeho pomniku na nawsy. Foto: Jürgen Maćij

Serbski projekt na Pawolskej šuli

Pjaty njesu w šuli poprawom požadane. Zo pak přewjedze so na ewangelskej Pawolskej šuli w Rakecach lětsa mjeztym hižo pjaty króć ze šulerjemi pjateho lětnika projektny tydźeň na temu „Serbščina“, je prima wěc. Wot 28 šulerjow lětnika móža dźesać serbsce resp. su na zakładnej šuli serbsce wuknyli. (Bohužel njeje to zdawna to samsne.) To wšak je wjace hač minjene lěta. Při wšěm je trěbne, šulerjam jich serbski pochod resp. serbske korjenje wjetšiny jich přećelow a susodow wuwědomić.

Z podpěru Budyskeje župy Domowiny a Rakečanskeje gmejny poradzi so lětsa wosebje wotměnjawy program zestajeć. Na přihotach projektoweho tydźenja wobdźěleni – hłownje Christiane Henninger jako rjadowniska wučerka a Michał Kral jako zamołwity za projekty – dojednachu so spěšnje na nowe předewzaća. Wot lětušeho ma projekt mjeno „Moja serbska domizna“.

Pod tutym hesłom diskutowachu šulerjo wo serbskich stawiznach a nałožkach. Z pomocu krótkich sadow zeznajomichu so z rěču. Zhromadnje zwučowachu so Wótčenaš

serbsce modlić. Rjenje, zo móžachu to na tydženskich šulskich kemšach potom tež hnydom nałožować. Pod nawodom rejwanskich pedagogow SLA nazwučowachu serbske reje. Dr. Lubina Malinkowa předstaji dźěćom archiw Rakečanskeje wosady. Šulerjo dźiwachu wosebje na serbske slědy w cyrkwi a na kěrchowje, kotryž so dźensa jenož hišće wuwzaćnje za chowanja wužiwa. Šwórtk wužichu za wulět do Budyšina, hdžež wopytachu rozhlósowy scelak MDR a Serbsku kulturnu informaciju. Posledni dzeń zestajachu w małych skupinach krótko widejoklipy wo dožiwinjach w běhu projekta. Podpěru dóstachu při tym wot Michała Cyža.

Wjeršk a zakónčenje tydźenja bě swójbne popoždnje, na kotřež šulerjo sobotu, 15. oktobra, do awle Pawolskeje šule přeprosychu. Tu předstajichu svojim staršim a přiwuznym nawuknjene reje a zestajene widejoklipy. Při pohosćenju poměrnje wjele wopytowarjow podpěrachu jich sobušulerjo ze sedmeho lětnika z rjadowniskej wučerku knjeni Schelzig.

Günter Holder

Šulerjo pjateho lětnika z Michałom Cyžom na swójbny popoždny w Pawolskej šuli

Kemše w Bukecach

Hižo někotre lěta je z dobrej tradiciju, zo swjeća wěriwi z Bukec a wokolnych wsow w nazymje hromadže z wosadnym fararjom Thomasom Haenchenom serbsko-němske kemše. Su to jeničke kemše tuteho razu w běhu lěta w Bukecach. Na lětušich kemšach 9. oktobra wobdźělišćej so Tereza Krygarjec z Wuježka a Marta Dammle- rec z Trjebjeńcy w narodnej drasće Budyskeho kraja. Po tym zo běstěj přerjona serbsce a druha němsce ewangelij čitałow, zloži tež farar Haenchen swoje dwurěčne předowanje na tutón tekst. Wosada spěwaše kěrlušerbsce a němsce. Kemše skónčichu so z wobslubowanym spěwom Handrija Zejlerja „Ha widžu-li ptačata ćahnyć“. Na trompeće je kemše Adrian de Haas hudźbnje wobrušil.

Mato Krygař

Marta Dammle- rec (nalěwo) a Tereza Krygarjec z fararjom Haenchenom w Bukečanskej cyrkwi Foto: Mato Krygař, Christiane Henninger

Přednošk w Hućinje

Składnostnje 800lětneho jubileja přerjeho naspomnjenja Hućiny měješe Serbski superintendent n. w. Jan Malink 30. septembra wječor swjedženski přednošk w tamnišej cyrkwi. Před zajimowanymi wosadnymi poda zarys wo stawiznach wsy a wosady, kotrejž běstěj hač do srjedz zašeho lěstotka serbskeje. W Hućinje je so zrodziła 1855 serbska knižna protyka „Předženak“, kotruž je wjele lět pisał wosadny farar Robert Rjeda. Jeje naslědnica je dźensa znata jako „Serbska protyka“. Posledni serbski farar w Hućinje bě hač do lěta 1973 Arnošt Hornčer.

PB

Přednošk w Gołkojcach

Na přeprošenje Gołkojskeje wosady přednošowaše Trudla Malinkowa 21. oktobra na tamnišej wosadneje žurli wo serbskich pomnikach w Delnej Łužicy. Z rowom fararja Fryca a taflu za fararja Haušiga maja tež w Gołkojcach serbskeje wopomnišći. Wosadny farar Natho móžeše 30 připošlu charjow na wječork witać. Po přednošku wosadni wšitkich w přijomnej atmosferje ze zakuskom pohosćichu. Nakładnistwo LND bě z knižnym blidom zastupjene. PB

Posledni serbscy fararjo we wosadach sakskeje krajnej cyrkwyje (2)

Korla Awgust Jenč w Palowje (hač do 1895)

Zda so, zo měješe Korla Awgust Jenč (Carl August Jentsch) dvě powołani. Přenje běše duchownstwo, kotrež jeho zežiwi a w kotrymž swěru swoju službu wukonješe. Druhemu, wědomostnemu slědženju jako bibliograf a literarny stawiznar, wěnowaše so čas žiwjenja z njewšědnej pilnosću a swědomitosću, při čimž nadžěła džensa hišće płaćiwu hódnotu. Jeho mjeno ma trajne městno w serbskich kulturnych stawiznach.

Narodźeny 8. oktobra 1828 jako syn kuberlerja w Čornjowje přeńdže 1841 z Wósporskeje šule na gymnazij w Budyšinje. Tu dožiwi ze spěwanskimi swjedženjemi a ze založenjom Maćicy Serbskeje pozběhnje serbstwa k nowemu sebjewědomju. Gymnaziast Jenč so narodnemu hibanju z duchom a z dušu přizamkny. Njebě jenož hibićiwu člon a pozdžišo předsyda serbskeho gymnazialneho towarstwa, ale hižo jako gymnaziast tež sobustaw Maćicy Serbskeje.

Za čas studija w Lipsku wot 1848 do 1851 stopnjowaše swoje narodne džěło. Organizowaše serbske studentske žiwjenje w Lipsku, hromadžeše spisy za Maćicu Serbsku w Budyšinje, wozjewješe nastawki a wuda knihu, slědžeše za serbskimi stawiznami, pućowaše po Delnjej Łužicy a nastorči w Choćebuzu založenje přenjeho delnjoserbskeho towarstwa. Lědma starši hač dwaceći lět bě student Jenč swojich wusahowacych aktiwitow dla připóznata wosobina w kruhu narodnych prócowarjow.

Po zakónčenju studija džěłaše najprjedy jako domjacy wučer. Spočatnje kublaše

Row fararja Jenča a jeho mandželskeje při Palowskej cyrkwi Foto: Trudla Malinkowa

džěći zemjanskeju swójbow w Lindowje pola Gródku, potom na Bartskim hrodze. W tutym času zapowědži so wutrajnym prócowanjom wupućowarjow, wosebje nabožnje zbudženym wokolo Droždźičana Jana Swory, kiž spytachu jeho nawabić za fararja serbskeje wosady w Awstral-skej. Jeho městno njebě w cuzbje, ale w Serbach.

Štyri lěta po studiju sta so Korla Awgust Jenč z fararjom. 20. meje 1855 bu w małej dwurěčnej wosadze Palow pola Biskopic ordinowany a do zastojnstwa zapokazany.

Palowska wosada, kotraž ležeše tehdy na zapadnych mjezach serbskeho kraja, njebě požadana mjez serbskimi duchownymi. Wobsteješe z jenož třoch wsow z něhdze tysac wosadnymi. Wotpowědnje niske běchu fararjowe dochody. Njedźiwajo na to wosta Jenč hač do swojej smjerće w Palowje a njeje znate, zo by so hdy chutnje prócował wo lěpše płaćenu wulku wosadu. Pozdaću běchu jemu Palowske wobstejnosće runje prawe, hdžež zbywaše jemu při mało zastojnskimi džěle dosć časa za slědženja. Wažniše hač wuznamna pozicija z wulkimi dochodami bě jemu serbske wědomostne džěło.

Čim bóle zadžiwa, zo sej farar Jenč němsku swójbu založi. Po třoch lětach w Palowje woženi so 1858 z Hedwig Müllerer, farskej džowku z Eutritzscha pola Lipska. Jeju šěsć džěć serbsce njerěčachu, wo třoch je dalše wuwice znate: Džowka Helena wuda so na serbskeho fararja Wjacku w Hornim Wujězdze; syn Bernhard sta so ze zubnym lěkarjom a natwari sej wosobny bydlenski dom z praksu w Budyšinje (džensa sydło KKH na Póstowym naměsće napřečo Serbskemu domej); syn Pawoł nawukny serbsce a sta so z poslednim serbskim předarjom w Kamjencu.

Hdyž farar Jenč do Palowa přińdže, bě wosada hižo přewažnje němska a měješe status němsko-serbskeje wosady. Hižo jeho předchadnik bě přemało serbskich džěćí dla z lětom 1843 přestał ze serbskimi konfirmacijemi. Samsneje přičiny dla so tež w šuli jenož němsce wučese. Z třoch wosadnych wsow bě Šumborn nimale dospołnje němski, w Palowje bě snadny džěl, w Stachowje pak hišće wjetši džěl wobydlerstwa serbski.

W běhu štyrjoch lětdžesatkow skutkowanja fararja Jenča w Palowje so wosada dale přeněmči. Na němskich kemšach bywaše cyrkej poľna, na serbskich hladajcy prózdniša. Spočat 1880tych lět měješe přerěznje 150 do 200 němskich, ale jenož hišće 40 serbskich kemšerjow. Hačrunjež to po ličbach hižo wopravnjene njebě, swjećeše kemše za wobě narodnosći runo-

Korla Awgust Jenč (1828–1895)

Repro: Wikipedia

prawnje kóždu njedželu a wotměnjejo jako hłowne. Džiwaše tež na to, zo džěći ze serbskich swójbow na paćerjach kěrľuše a hrónčka serbsce wuknychu a byrnjež to – kaž so husćišo sta – w cyłym lětniku jenož jeničke džěćo nastupało. Zawěsće je tež jeho zaslužba, zo so 1858 dwaj nowej paramentaj za woltar zhotowišter, jedyn z němskim, tamny ze serbskim hrónčkom wozdobjeny. Płachće so džensa hišće w Palowskej cyrkwi chowatej, při čimž je serbska poslednja dopomnjenka na něhdyšu serbskosć wosady.

Korla Awgust Jenč so wuměnka njedočaka, wón zemřě 15. měrca 1895 w zastojnstwje. Po jeho smjerći rozsudžichu Palowscy, zo njetrjebaja hižo serbskeho fararja, a sej hišće samsne lěto 1895 Němca přistajichu. Palowski rozsud so wot wódzacych Serbow w Budyšinje raznje nadběhowaše jako zanjechanje serbskich prawow. Kritika bě čim sylniša, dokelž běchu Palowscy wotpokazali mjeztym serbsce rěčaceho a w Kamjencu skutkowaceho Jenčoweho syna. Palowski pad wuskutkowa přez měsacy wichorajte debaty nic jenož w nowinach, ale tež w Saksim krajnym sejmje w Drježdžanach. Z rozestajenjow wuńdžechu Palowscy jako dobyćerjo, štož njezdžiwa, wšako serbska strona naposledk sama přida, zo je w tamnišej wosadze jenož hišće 65 dušow serbskich.

Ze smjerću Korle Awgusta Jenča zańdžechu 1895 serbske kemše w Palowje. Jenož hišće krótki čas a sporadisce wupomhachu susodni duchowni ze serbskeje spowědžu.

Trudla Malinkowa

Mysle po předstajenju Kocoroweho oratorija

Štóz njebě 1. abo 2. oktobra popołdnju w Marje Marćinej cyrkwi w Budyšinje, je něšto zapast. Tam so předstaji Korle Awgusta Kocorowy duchowny oratorij „Israelowa zrudoba a trošt“. Wobsah twórbje je scěhowacy: W přenim džělu zanjesu so wěšćenja profetow přećiwo Israelej jeho njewěry dla, w druhim wosud Israela w Babyloniskej a w třecim spěwa so wo Božich slubjenjach za jeho lud. Přeni a druhí džěl so předstajštej.

Měrko Šolta pisa w programowym zešiwku, zo je oratorij Kocorowe najnaročniše džěło. Po swojim začuwanju móžu to wobkrućić. Kocor je dał chórej, orchestrej a solistam naročne nadawki z mnohimi efekty, kiž bibliske poselstwo na dostojne wašnje wuzběhnu.

Njejsym hudźbnik, tak zo móžu jenož wo swojich začiscach pisać. Dožiwich štyri jara angažowane chóry: Meju, Lipu, studentski chór a chór SLA. To bě móc a měra, kiž wupjelni cytu cyrkej. Słowa běchu jasnje zrozumić a duch bě pozbudźowacy. Štyrjo solisća Romy Petrick, Britta Schwarz, Patrik Horňák a Clemens Heidrich spěwachu suwerenje swoje sola w dobrej serbsčinje. Najbóle spodobaje so Heidrichowe

Dirigentka Judith Kubicec, hudźbnicy a spěwarjo přijimachu dołho trajacy přiklesk wopytowarjow w Marje Marćinej cyrkwi w Budyšinje.

Foto: Hanka Šěnc

basowe solo „Wy Israelske hory“. Dwaj orchestraj hraještej: Sinfonietta z Drježdźan a orchester SLA. Mócnje klinčachu pózdnoromantiske zwuki po cyrkwi. Cyłkowny nawod měješe Judith Kubicec. Wona njedirigowaše jenož z rukomaj, ale z čěłom a dušu, přez čož storhny wobdźělenych k wysokim wukonom. Kaž general wědže-

še wšelake čista z mócnym pohibom zakončič, tak zo hłuboka čišina w cyrkwi knježeše.

Zarjadowar koncerta běše Zwjazk serbskich spěwarskich towarstwow w kooperaciji ze Serbskim ludowym ansambлом. Běše to hódny, duchownje natwarjacy přinošk za lěto Kocora a Zejlerja. **Jan Malink**

Luby dołholětny přećel na koronu zemrěł

Běchu mi to wulkotne a wažne 75 lět wutrobneho přećelstwa z Rolandom. Technika zmóžni, zo so dnjej do jeho smjerće hišće widžachmoj a porěčachmoj. Bě so sam z chorownje pušćil a praješe mi, zo su jeho płuca přez asbest w młodosći škodowane. Najskerje wědžeše, zo jemu njewěrju. Koronawirus bě jeho płuca zničil.

Njejsym jemu sčasom dorěčec móht, zo by so přećiwo koronje šćepić dał. Sym sej wšu prócu dał. Bě kruteho měnjenja, zo njeschori. Sluchaše na swojej džowce, kiž stej přeswědčenej, zo matej wosebity dar

Pawoł Wirth (nalěwo) z přećelom Rolandom w lěće 2008

Foto: priwatne

hojenja (šamanowstwo) a zo je wša hara wokoło korony njetrjebawša.

Jeho swójba přińdže po wójnje z hornjošleskeho Ratibora na delni kónc Njeswaćidła. Nimoměry skromny bě započatk w Koda-Šołćic domje. Swójba M. – to běchu nimo nana a maćerje tři džowki a syn. Roland bě wot poroda sem zbrašeny, ale kruteje wole a wótreho ducha.

Naša mać sćeše mje z jabłukami na delni kónc Njeswaćidła. Hač njebě to započatk naju přećelstwa? Přińdže w nadowku swojeje maćerje a chcyše jabłuka zaplaćić. Naša mać to wězo wotpokaza. W pomjatkju zwosta Rolandej kóždy słowo našeje maćerje. Njeswaćidło a wšelakich ludźi lubowaše swoje žiwe dny. Rady wo našimaj staršimaj řečeše a jeju po móžnosći wopytowaše. W duchu běštaj jemu tež po smjerći hišće prezentnaj.

Do twara Berlinskeje murje swójba skradžu do zapada čekny. Njeběchu to za nju lochke lěta w zapadze. Dołho dyrbjachu w lěhwach bydlic a Roland njesmědžeše do šule, kaž wón mam praji. W Ulmje při Dunaju skónčnje hospodarsku šulu wopyta a potom jako předawar džětaše. Pozdžišo bě prokurist w džěłarni za cyrkwinne časniki a elektriske motory.

Woženi so z předawarku Ingu. Hromadže měještaj džowce Angelique a Domi-

nique. W Pfaffenhofenje při rěce Roth kupištaj sej swójski dom. Husto so tam, pola nas w Zweibrückenje abo we Łužicy zetkachmy. Tež přez skype abo whatsapp so widžachmoj abo telefonowachmoj. Běchu to wutrobne zwiski – tež z mojej žonu Moniku.

Z džěćatstwa zachowa sej Roland lubosć k wudženju. Kak husto smój w Njeswaćidle pola Heitzec řezaka w Čornicy wudziłoj! Małe pjerski smój łójiłoj, kiž naš nan derje pječene rady jědžeše. Pozdžišo sedžeše Roland po nocach při Dunaju a łóješe wuhory, sušeše je a je mjez druhimi w swójskim předawanskim wozu při Ulmskej hłownej cyrkwi (Ulmer Münster) předawaše.

Žaruju wo swojeho lubeho přećela a jeho žonu, wo kotruž je so swěru starał, jako bě dementna. Zo so njeje šćepić dał, je najskerje tež na džowkomaj zalezalo. Chcych jeho na posledni wotpočink přewodzeć, ale to wotpokazaštej. Njebě chowanja, njeje ani rowa ani městna žarowanja. Mje to jara tyši.

Štóz koronu přěje, njech sej wuwědomi, zo z tym druhim nuzu načini. Mój smój štyri króc přećiwo koronje šćepjenaj a chcemoj so dale šćepić dać – dokelž to jenož naju njenastupa.

Pawoł Wirth

Powěšće

Na žnjowodžaknym swjedženju poslednju njedzelu septembra w Ptačecach wobdźělichu so holcy w serbskej drasće. Předowanje měješe wosadny farar Stefan Reichelt, džěćace kemše swjećeše regionalna řečnica Domowiny Sonja Hrjehorjowa.

Foto: Gernot Menzel

Wojerecy. Na spočatku noweho šulskeho lěta swjećeše křesćanski gymnazij Johannum swoje 30lětno wobstaće. Jubilej zahaji so z džaknymi kemšemi w Janskej cyrkwi. Po tym běchu šulerjo, wučerjo, fararjo a zastupjerjo z politiki, hospodarstwa a kultury prošeni na swjedženski akt do awle šule. Wosebita wustajeńca informowaše wo stawiznach Johanneuma, kotryž běchu 1992 po wukroćenjach přećiwu wukrajnikam we Wojerecach załožili.

Minakał. Pjatk, 23. septembra, přednošowaše Lubina Malinkowa w Minakałskej cyrkwi wo temje „Minakał wokoło 1800 – duchowne srjedžišće Serbow“. Přednošk

wotmě so składnostnje lětušeho 700lětno jubileja Minakała.

Rowno. Poslednju njedzelu w septembur swjećachu na Njepilic statoku dworowy swjedzeń. Program zahaji so z dwurěčnej nutrnosću. W swojim předowanju pokaza fararka Jadwiga Malinkowa na džensniši čas, kiž je poľny starosćow. Njepilic towarstwu džakowaše so za rjany swjedzeń a wudželi wšitkim přitomnym Bože žohnowanje. Nutrnosći přizamkny so dwurěčny kulturny program před bohaće přichwatanym publikumom.

Mainz. Składnostnje Dnja němskeje jednoty wusylaše telewizijny sćelak ZDF 3. oktobra dokumentaciju, w kotrejž předstajichu mjez druhim Slepjansku fararku Jadwigu Malinkowu. W interviewje rozprawaše wona wo serbskich korjenjach, wudobywanju brunicy a problemach nětčišeje strukturneje změny w Slepjanskej kónčinje. Wot Mathiasa Kubitz a Larsa Seefeldta nawjerćany film z titulom „Wir bleiben! Jung. Ostdeutsch. Selbstbewusst.“ je w mediatece ZDF hišće hač do 2024 přistupny.

Łaz. We Łazowskej cyrkwi spožči sakska ministerka za kulturu a turizm Barbara Klepsch 19. oktobra Myto Zejlerja 2022 informatikarjej a nawodže archiwa a biblioteki w Serbskim instituće Witej Bejmakej. Jednaćelka Domowiny Judit Šoćina pokaza w swojej lawdaciji na zastužby lawreata jako pućrubar we wobtuku digitalizacije serbsčiny kaž tež na jeho mnohostronske serbske kulturne skutkowanje. Zejlerjowe myto spožči sakski stat kóžde druge lěto wosobinam za wusahowace wukony na polu přiswojenja, nałožowanja a posrědkowanja serbskeje řeče.

Spominamy

Před 50 lětami, 20. nowembra 1972, zemře we Wjerbnje bur a narodny prócowar **Měto Łažki**. Rodzeny 1889 jako syn ratarja we Wjerbnje, džěłaše po wuchodźenju šule doma na statoku, najprjedy jako pomocnik nana, potom jako samostatny bur. Wotrosće ze serbskim cyrkwiskim žiwjenjom, wo kotrejž postara so hač do swojeje smjerće 1919 wosadny farar Bjarnat Krušwica. Łažki bě znaty jako dobry ratar, pobožny křesćan a swěrný Serb. W mjezywójnskich lětach podpěraše serbske prócowanja w Delnjej Łužicy, haješe zwiski k Hornjoserbam a wjedžeše delnjoserbsku skupinu na Sokoľski zjězd do Prahi. Nacistiski duch wón wotpokazowaše, na což jeho 1945 nachwilnje jako wjesnjanoštu we Wjerbnje zasadźichu. Po wójnje prócowaše so wo wozrodźenje serbskeho žiwjenja. W jeho domje załoži so 1946 delnjolužiska Domowina, kotraž jeho za swo-

jeho předsydu wuzwoli. Hižo 1948 pak wón tutu funkciju zaso złoži a so ze zjawneho serbskeho žiwjenja wróćo sćahny. Po tym slušaje hišće k załožerjam Zjednoćenstwa serbskich rybarjow w Błótach a bě jich přeni předsyda. W swojim domje měješe na sćenje hrono napisane: „Bog žognuj Serbow lud a kraj / a stawnje jomu gluku daj!“ T.M.

Přeprašujemy

W nowembru wusyla so ewangelske *Nabožne słowo k dnjej w serbskim rozhtosu*.

02.11. srjeda

19.00 Bjesada w Hodźiju na kantorace na temu „100. posmjertny farar Jana Křižana“

06.11. dopředposlednja njedzela cyrkwinskeho lěta

10.15 kemše z Božim wotkazanjom w Budyšinje w Michałskej cyrkwi (sup. n. w. Malink)

12.00 nutrnosć w serbskim rozhtosu (sup. Rummel)

09.11. srjeda

19.00 Bjesada w Rakecach w farskej bróžni

12.11. sobota

14.30 wosadne popoľdnje w Bukecach na farje

13.11. předposlednja njedzela cyrkwinskeho lěta

08.30 kemše z Božim wotkazanjom w Poršicach (sup. n. w. Malink)

11.00 kemše z Božim wotkazanjom w Hodźiju (sup. Rummel)

14.11. pónđzela

18.00 ekumeniska měrowa modlitwa ze serbskim podžělom w Marje Marćinej cyrkwi w Budyšinje

17.11. štwórtk

18.30 Bjesada w Bukecach na farje

19.11. sobota

14.00 Sobustawska zhromadźizna Spěchowanskeho towarstwa za serbsku řeč w cyrkwi w Serbskim wosadnym zetkanišću w Chmjelowje

20.11. poslednja njedzela cyrkwinskeho lěta

12.00 nutrnosć w serbskim rozhtosu (sup. n. w. Malink)

26.11. sobota

15.00 ekumeniske wosadne popoľdnje w domje Hubertusoweje wosady na Bělym Jelenju w Drježdžanach

04.12. 2. njedzela adwenta

14.30 kemše w Budyšinje w Michałskej cyrkwi (sup. Rummel)

12.00 nutrnosć w serbskim rozhtosu (sup. Rummel)

Pomhaj Bóh
časopis ewangelskich Serbow
ISSN 0032-4132

Wudawaćelej: Serbski wosadny zwjazk, Serbski kěrchow/Wendischer Kirchhof 1, 02625 Budyšin/Bautzen; Serbske ewangelske towarstwo z.t., Privatny puć/Privatweg 21, 02625 Budyšin/Bautzen
Zamolwita redaktorka: Trudla Malinkowa, Goethowa/Goethestraße 40, 02625 Budyšin/Bautzen (tel./fax: 03591 600711, e-mail: PomhajBoh@gmx.de)
Čišč: Lessingowa čišćernja, Kamjenc
Vertriebskennzeichen: 2 B 13145 E
Zhotowjenje a rozšěrjenje: Ludowe nakładnistwo Domowina, Tuchmacherstr. 27, 02625
Abonement a dary: Serbske ewangelske towarstwo, Kreissparkasse Bautzen
IBAN: DE03 8555 0000 1000 0831 67
BIC: SOLADES1BAT

Pomhaj Bóh spěchuje so wot Załožby za serbski lud, kotraž dóstawa lětnje přiražki z dawkowych srědkow na zakładze hospodarskich planow, wobzamknjenych wot Němskeho zwjazkowneho sejma, Krajneho sejma Braniborskeje a Sakskeho krajneho sejma.
Lětny abonement plaći 8 eurow.